ANUL VI. No. 41. 8 NOEMBRE 1865.

NATURA

JURNAL DE SCIINȚE.

ESE DE PATRU ORÏ PE LUNĂ

Prețul abonamentuluĭ:

Bucurescĭ. . . . 64 leĭ pe an
Districte . . . . 69 — —

REDACTORĬ:

Dr. C. ESSARCU și Lt. D. ANANESCU.

ABONAMENTELE

se fac la Redacțiă, Strada Seraphim, ce 'ĭ ḑice s'a Pensionatuluĭ No. 10, în dosul Coltzi, și la DD. Librarĭ.

Coprinde: Atheneul român—Societatea de sciințe naturale din Bucurescĭ.—Programa lecturelor publice —Minele de aramă din America—Anunțiŭ.

INSTRUCȚIA ȘI EDUCAȚIA.

«Ne se poco io vi dia, da imputar sono,
Chè quanto io posso dar, tuto vi dono.
Ariosto

Dacă pucin vĕ daŭ, nu sunt de imputat
Căcĭ cât pot da, tot vĕ daŭ.

«Popolul care are celle maĭ bune scholĭ este cel d'ântêiŭ dintre popolĭ; daca nu este astăḑi va fi mâine.

(«Iules Simon» l'Ecole).

ATHENEUL ROMÂN. LECTURELE PUBLICE.

Cititori Natureĭ cunosc scopul ce 'șĭ propun membri Atheneuluĭ Român:

1 A'și înmulți cunoscințele prin lecturĭ, prin discuțiĭ, prin placide și conscientióse investigațiĭ asupra *sciințeĭ* și asupra *adevĕruluĭ*, unindu-se ast-fel în ideĭ și sentimente comune și dându'șĭ obicinuința ordiniĭ, a legalitățiĭ și a discuțieĭ collective.

2 A propaga aceste cunoscințe prin broșuri, prin jurnale și publicațiĭ periodice, prin *lecturi* și *cursuri publice*.

Lecturele publice vor începe peste curînd, Celle maĭ principale dintre densele se vor publica în broșuri și se vor respîndi în public. Dăm maĭ la vale programa acestor lecturi. Pînă ce Atheneul va putea avea și alte *jurnale*, *Jurnalul Natura*, în cadrul seŭ, se va sili a da seama publiculuĭ de principalele salle lucrărĭ.

Sperăm ca uniĭ din membrĭ Atheneuluĭ vor începe asemenea cursurĭ cu *totul populare*, care să se adreseze către clasele de jos alle societățiĭ, cursurĭ care să se compue de o serie de lecțiunĭ în care să se expue, nu un ce isolat ca *în lecturele publice*, ci noțiunĭ care să îmbrățiseḑe o sciință întrégă saŭ o parte considerabilă a uneĭ sciințe.

Vom reveni asupra acesteĭ ideĭ. Astă dată vom pune înaintea publiculuĭ (dorind a'l lua drept *judecător*) o opinie ce s'a emis de unul din membri Atheneuluĭ.

Sunt persóne care au o dorință extremă de a lucra, de a urmărĭ o idee și a o face să triumfe; însă, neținênd socotéla de starea lucrurilor, nevrênd a'și da seamă de difficultățile momentuluĭ, fac ast-fel încât, începând astăḑĭ o lucrare, a duoa-ḑi se expun a o vedea resturnată.

Noĭ credem că prima condiție ca cine-va să *învingĕ*, este de a nu face ast-fel încât să fie *omorît*.

Ne aducem aminte, veḑênd celle ce fac uniĭ din onorabilĭ noștrĭ compatrioțĭ (pentru care avem tótă stima și tótă deferența ce merită), de conduita Englesilor în resbelul Crimeeĭ când voiră a lua Balaclava.

Englesĭ, în acéstă cîrcumstanţă, arătară fără 'ndoială cel maĭ admirabil curagiŭ, merseră cu o intrepiditate antică către inemiciĭ lor, pe când bateriile acestora ploaŭ asupră-le. Era evident pentru toţĭ, de la începutul ataculuĭ, că mergéŭ la o mórte sigură. Ei înaintară cu tóte astea cu un curagiŭ supraumau subt focurile Ruşilor, şi.... fură toţĭ spulberaţĭ şi aruncaţĭ în marea négră. Un general frances care observa miscările armateĭ englese ḑise: *C'est très-beau, mais ce n'est pas de la guerre.* Este prea frumos, dar asta nu este resbel.

Iată modul cum unniĭ din onorabiliĭ nostri compatrioţĭ înţelleg a face resbelul.

Membri Atheneuluĭ, cu cuvînt saŭ fără cuvînt, nu voiesc (cu tótă ardórea lor juvenilă) a fi . . . aruncatĭ în marea négră. Avênd în vedere că prima conditie, ca cine-va să *învingê* este de a nu face astfel în cât să fie *omorît*, unul dintrênşi a propus (fără a prejudeca întru nimic viitorul) ca, Atheneul să nu se compue decât de *juni*, care n'aŭ lucrat âncŏ nimic saŭ fórte pucin, dar care *încep* şi *voiesc* a lucra, şi să decline onórea de a prenumera, pîntre membrĭ seĭ, persóne care au antecedente prea însemnate şi au jucat maĭ cu sémă un rol considerabil în politică. Presenţa acestora în sînul Atheneuluĭ ar avea póte de resultat a . . . . spulbera pe membrĭ seĭ şi a'ĭ arunca în. . . . marea nègră.

Nu s'a înţelles însă ca acésta să se observe într'un mod riguros, căcĭ, cum se va vedea în programa lecturelor publice, se află câţi-va pîntre membrĭ Atheneuluĭ a cărora culóre, (roşie cu totul) ar părea de natură a împinge spre. . . . marea négră.

Exista şi o altă consideraţie care a făcut pe unul din membriĭ Atheneuluĭ a emite dorinţa, ca ceĭ *juni* să fie lăsaţĭ singurĭ şi să li se evite onórea de a avea pîntre dênşiĭ persóne politice cu antecedente prea strălucitóre.

Românii bine cugetătorĭ vor da acestei consideraţiĭ o importanţă seriósă.

Este mult de dorit ca, în miḑlocul pasiunilor şi tendinţelor de diverse nature, ce luptele politice au creat în societatea nostră, junimea, cât-se va putea, să se instrue şi să se desvolte făr' a priimĭ inspiraţiĭ şi influenţe de la nimenĭ, de la aceĭ ómenĭ maĭ cu sémă care au stat mult timp şi staŭ âncŏ în vîrtejul luptelor politice.

E de dorit ca junimea, basându-se numaĭ pe marile principiĭ alle *Adevĕruluĭ*, *Justuluĭ* şi *Frumosuluĭ*, şi inspirată numaĭ de *sciinţă* să cate, într'un mod *spontaneu*, a'şĭ complecta instrucţia şi educaţia.

Avênd mare stimă şi mare consideraţie către ómenĭ nostrĭ care au lucrat şi saŭ luptat, e de dorit ca junĭ să se ferescă, cât vor putea, de a judeca cu capetele altora şi cu ochiĭ altora a vedea.

Cât de pătrunḑĕtorĭ ar fi ochiĭ şi cât de mare ar fi capul unuĭ om, dupŏ ce'l am ascultat cu tótă atenţia şi cu tótă deferenţa cé i se cuvine, să nu abdicăm libertatea nóstră de a observa şi a cugeta prin noĭ înşine.

„Nu cunosc nimic maĭ periculos de cât acel despotism invisibil ce se exercită asupra opiniunilor, şi care distruge individualitatea cugetăriĭ. *Să protestăm* în contra luĭ prin îndărătnica obstinare de a vedea lucrurile prin noĭ înşine, cu ochiĭ noştri, şi a le judeca cu judiţiul nostru.“ 1)

Vor aduce un mare serviţiŭ societăţiĭ române, aceia care vor sustrage junimea şi generaţia actuală de subt imperiul exclusiv al orĭ căriĭ influenţe, *orĭ de unde va*

1) Veḑi Românul 1864 Mart. Libertatea în faça Fatalitaţiĭ (Danubianul)

veni acéstă influenţă, şi a face ast-fel în cât în *spontaneitatea* sa, ea să pótă a se *instrui*, iar nu *indoctrina*.

II.

Iată programa *lecturelor publice* despre care vorbirăm în articolul precedent. Vom face altă dată óre care reflexiĭ asupra luĭ. Ne mărginim acum a atrage numaĭ atenţîa asupra lipseĭ de orĭ ce systemă, de orĭ ce idee generală exclusîvă, de orĭ ce ordin chiar în disposiţia materiilor ce compun programa. *Spontaneitatea* individuală cea maĭ complectă, *nereglementată* de nicĭ o systemă, iată caracterul general al acesteĭ programe.

Biuroul Atheneuluĭ Român are onóre a invita pe toţĭ cititori „*Natureĭ*“ din Capitală să bine voiască a asista la aceste lecture ce se vor face fórte *regulat* Joia şi Duminica în salonul cel mare al Caselor luĭ Beizadea Costache Ghica lăngŏ Cismegiŭ.

E.

PROGRAMA

LECTURELOR PUBLICE FĂCUTE DE MEMBRI ATHENEULUI ROMÂN.

La 21 Noembre, Duminică. D. *V. Alexandrescu Urechiă* va vorbi despre Elementul fatalităţeĭ în istoria naţională.

Joĭ 2 Decembre. D. *Stăncescu*, va vorbi despre origina şi istoria artelor.

Duminică 5 Decembre. D. Hajdeŭ va vorbi despre Şiloc, Gobsek şi Moisi.

Joĭ 9 Decembre. D. *Essarcu* va vorbi despre Instrucţia şi Educaţia plantelor şi animalelor, cu aplicaţii la Instrucţia şi Educaţia omuluĭ.

Duminică 12 Decembre. D. *A. Lahovary* va vorbi despre Mirabeau şi principiile revoluţiuniĭ francese.

Joĭ 16 Decembre. D. *Marsillac* va vorbi despre noua operă a luĭ Victor Hugo: Chansons des rues et des bois. —

Duminica 19 Decembre. D. *Cretzulescu Em* va vorbi despre cântecele populare, collecţiunele de D. V. Alesandri.

Joĭ 23 Decembre. D. P. P. *Carp* va vorbi despre *Macbeth* de Shakespeare.

Joi 30 Decembre. D. *Misail* va vorbi despre datinile şi obiceiurile Românescĭ.

Joi 6 Ianuariu 1866. — Idem. Idem.

Duminica 9 Ianuariu 1866. D. *Stefănescu* va vorbi despre animalele antedeluviane.

Joi 13 — D. *Aurelian* va vorbi despre Asociaţiune din punctulŭ de vedere social, politic şi economic.

Dum. 16 Ianuariu. D. *Gr. Lahovari* va vorbi despre *Selfgobernment*.

Joi 20 Ianuariu. D. *Holban.* va vorbi despre necesitatea economieĭ în politică şi a politiceĭ în economiă,

Joi 28 Ianuariu. D. *Aurelian* va continua a vorbi despre asociaţiune.

Duminica 30 Ianuariu. D. *Vericénu* va vorbi despre Economia politică.

Joi Februariu 3. D. *Racoviţă.*

Duminica Februariu 6. D. *Văcărescu* va vorbi despre Goethe.

Joi Februariu 10 — Idem. Idem

Dumi. Februariu 13. D. *Aurelian* va vorbi despre viaţa plantelor.

Joi Februariu 17. D. *Ananescu* va vorbi despre origina raselor umane, şi va face comparaţiĭ între om şi animalele superióre.

Duminica Febr. 20. D. *Creţulescu* va vorbi despre eloquinţa.

Joi Fevruariu 24 D. *V. Alexandrescu* va vorbi despre *fabulă şi fabuliţiĭ românĭ.*

DUMINICA FEVR. 27 D. *Hăjdeŭ* va vorbi despre Talmud ca profesiune de credinţă a judaismuluĭ.

JOĬ MARTIE 3. D. *Misail* va vorbi despre *Dunărea* din punctulŭ de vedere romăn.

DUMI. MARTIE 7. D. *Carp* va vorbi despre treĭ Cesarĭ: Cesar, Carloman, şi Napoleon I.

JOĬ MARTIE 11 D. *Marsillac* va vorbi despre Renan şi mişcarea religiósă în secolul XIX.

DUM. MARTIE 14 D. *Vericeanu*, va vorbi despre economiă politică.

JOĬ MARTIE 17 — Idem. Idem

DUMINICA MARTIE 21. D. *Falcoianu* va vorbi despre Astronomiă.

JOĬ MARTIE 25. D. *Racoviţă.*

DUMINICA MARTIE 28. D. *Cretzulescu* va vorbi despre libertatea individuale.

JOĬ APRILIE 1. D. *Stăncescu* va vorbi despre Raphael şi Michael Angelo Buonarotti

DUMINICA APRILIE 4. D. *Hajdeŭ* va vorbi despre istoria romănă şi istoriciĭ romănĭ.

JOĬ APRILIE 7. Idem idem

DUMINICA APRILIE 10. D. *Misail* va vorbi despre Miesrabiliĭ luĭ V. Hugo din punctul de vedere juridic.

JOĬ APRILIE 14. D. *V. Alesandrescu* va vorbi despre Poesia în facia politiceĭ.

DUMINICA APRILIE 17. D. *Aurelian* va vorbi despre Agricultura.

JOĬ APRILIE 21. D. *Hajdeŭ* va vorbi despre Filemon şi Deparaţénu.

DUMINICA APRILIE 24. D. Dr. *Iatropulo* va vorbi despre magnetism.

JOĬ APRILIE 28. D. *Essarcu* va vorbi despre regnul uman. Omul în creaţiune. Libertatea în faça Fatalităţiĭ.

Biuroul Atheneuluĭ.

President. P. Aurelian.
Vice-President. C. Essarcu.
Secretarĭ. Th. Vacarescu. Em. Creţulescu.

SOCIETATEA
DE SCIINŢELE NATURALE DIN BUCURESCI.

Membriĭ societăţi de sciinţe naturale din Bucurescĭ, in şedinţa generală de Marţĭ séra 9 Noemvrie 1865 aŭ exprimat votul următor: Jurnalul „*Natura*“ va deveni organul de publicitate al sus-numiteĭ societăţĭ, va da séma publiculuĭ de lucrările eĭ, şi va publica *in-extenso* discuţiile la care pot da nascere aceste lucrărĭ.

Cititori obicinuiţĭ aĭ „*Natureĭ*“ să nu se témă credênd că vom schimba *caracterul* jurnaluluĭ nostru, umplênd colónele luĭ de procese-verbale şi de discuţiĭ, avênd un interes cu totul special.

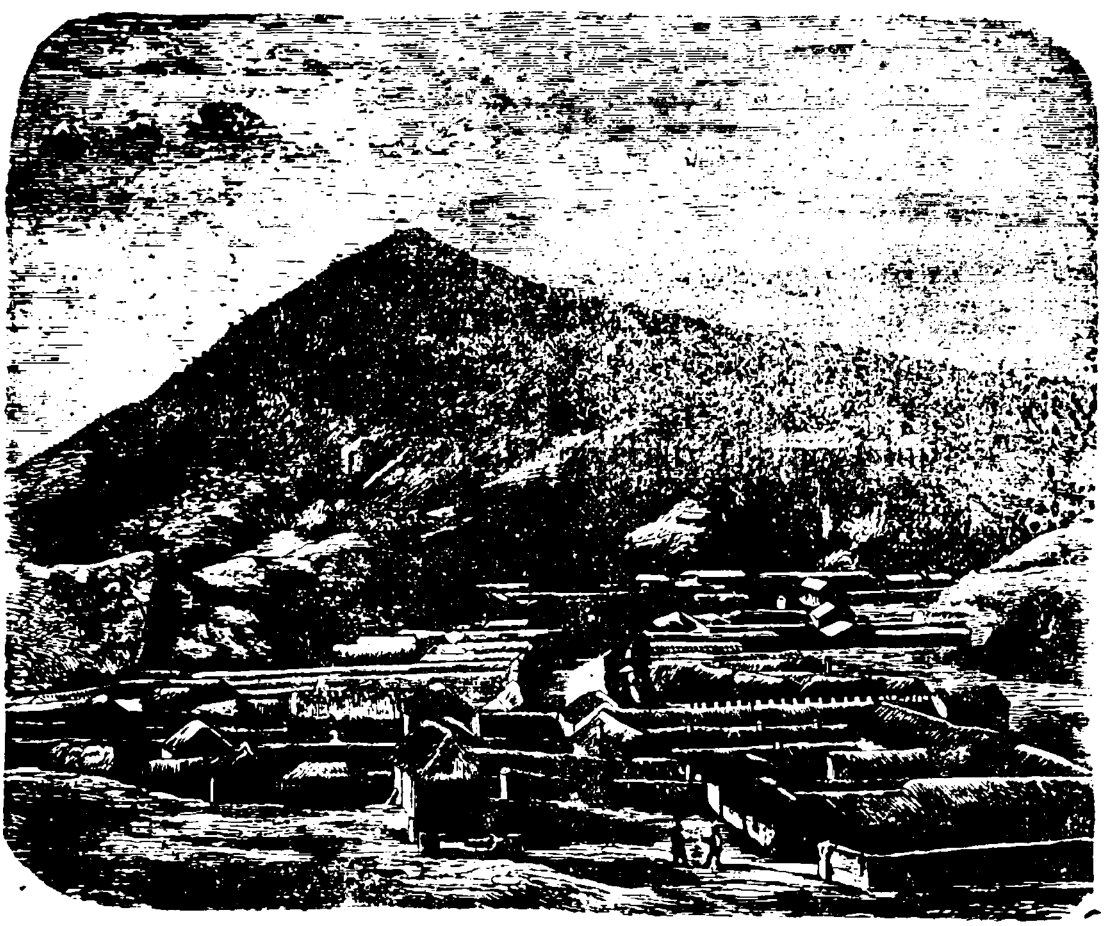
Geloşĭ de a păstra jurnaluluĭ ce avem onóre a dirige caracterul seŭ de jurnal ce se adresă către un public *mixt*, pe care questiunile technice şi de amĕnunte nu'l pot interesa, dar care se interesă de a cunósce *mişcarea intellectuală generală* a Naţieĭ; geloşĭ de a iniţia pe acestŭ public (pe care dorim a'l face căt se va putea maĭ numeros) în principalele questiunĭ, facte, şi ideĭ ce constituă acéstă mişcare, prin simplificarea acestor questiunĭ, elucidarea acestor facte, vulgarisarea acestor ideĭ, nu vom da, în cadrul obicinuit al jurnaluluĭ, séma de căt de acelle lucrărĭ şi acelle discuţiĭ alle *Societăţĭ de sciinţele naturale* ce le credem de natură a ajunge la scopul ce 'şĭ a impus jurnalul ce avem onóre a dirige. Societatea sciinţelor naturale se va face ast-fel cunoscută (subt aspectul seŭ general) aceluĭ public *mixt*, despre care vorbirăm.

Se va destina ĕnsă un *suplement* (după

expresia votuluĭ membrilor societăţiĭ) care va conţine *in extenso* tóte lucrările societăţiĭ şi tóte discuţiunile ce se vor nasce în sînul eĭ.

Acest suplement, tipărit prin îngrijirile redactorilor obicĭnuiţĭ aĭ Natureĭ, dar cu cheltuiala societăţiĭ, se va distribui *gratis* la toţĭ membri societăţiĭ.

Redacţia Natureĭ anunţă pe toţĭ acești

Minele de cuprum (aramă) dela Corocoro din America.

membri că pentru Domnia lor preţul jurnaluluĭ este pe jumĕtate, adică un galben pe an.

Exprimând gratitudinea sa către societatea sciinţelor naturale din Bucurescĭ, care a făcut din „*Natura*" organul seŭ, ca să ḑicem aşa, oficial de publicitate, „Natura" se va sili din tóte puterile salle a urmări realisarea ideeĭ coprinsă în Art. 2 din statutele societăţiĭ şi care este cel următor:

Art. 2. «Scopul seŭ este a concura la înaintarea sciinţelor naturale în general şi în special de a reuni şi a face să se cunóscă producţiunile soluluĭ Românieĭ, atât în sine cât şi în raporturile salle cu artele, industriile şi agricultura."

Am auḑit făcêndu-se asupra Societăţii de sciinţele naturale o observaţie pe care credem utilă a o face cunoscută.

Prea se primesce cu înlesnire, s'a ḑis orĭ ce fel de persóne p'între membri societăţii, persóne care sunt fórte pucin competinte, saŭ chiar nicĭ de cum în sciinţele naturale. Nu se discreditâ óre acéstă societate numerând p'între membri seĭ persóne (fórte instruite póte în alte cunoscinţe), dar fórte pucin cunăscĕtóre despre alle sciinţelor naturale?

Acéstă observaţie am făcut'o la început şi noĭ. Ni s'a respuns însă:

Scopul principal al acesteĭ societățĭ este „de a reuni și a face să se cunóscă pro- »ductiunile soluluĭ Românieĭ. . . . " prin urmare pot fi persóne care, de și streine sciințelor naturale, pot culege, pot reuni, pot trimite de prin differitele părți alle țerri, obiecte și producțiunĭ de natură a face cunoscute producțiunile soluluĭ Românieĭ.

Aceste persóne, fiind membri aĭ Societățiĭ se vor interesa de aprópe pentru a contribui la scopul propus.

Acești membri, cum se vede, vor fi maĭ mult membri *adjuventi* ce se vor putea compara cu nisce albine diligente și culegĕtóre.

Exista însă în sînul Societățiĭ câțĭ-va membri care constituă partea într'adevĕr *sciințifică*. Aceștia înse se pot numera pe degete. Eĭ singurĭ n'ar fi putut ajunge la scopul propus. Represintând partea *într'adevĕr sciințifică* a Societățiĭ, eĭ trebue să se stime ferici̦ți de a prenumera p'între collegi lor atâtea albine diligente și culegĕtóre ce se vor afla prin tóte colțurile țerrei, pentru a culege, reuni și trimite Societățiĭ obiecte și producțiunĭ de natură a face cunoscute producțiunile soluluĭ Românieĭ.»

E.

MINELE DE CUPRUM (ARAMA).

De când a apărut omul pe pământ s'a silit în tot chipul să tragă folóse din tóte producțiunile Natureĭ. Maĭ ântêiŭ s'a ocupat cu crescerea și îngrijirea animalelor sociabile, le a domesticit și s'a servit cu dênsele la trebuințele salle, a cultivat dup' aceea plantele de care a avut trebuință și apoĭ a pĕtruns în sînul pământuluĭ, de unde a scos metalele din care 'și a făcut, cum a putut, vase pentru trebuințele domestice, instrumente pentru agricultură, arme pentru resbel, și maĭ târḑiŭ monede pentru schimb. Ómeni primitivĭ nu conoscéŭ metalele și întrebuițarea lor; eĭ se serveaŭ atuncĭ cu instrumente de piatră, maĭ târḑiŭ aŭ cunoscut arama, apoĭ bronzul, în urmă ferul, argintul, aurul etc.

Dintre tóte metalele, arama se crede că este cea maĭ veche. Primele instrumente, vase și monede aŭ fost de aramă. Arama primitivă a fost un metal maĭ curat, întărit ca și aurul și argintul în crăpaturile cojeĭ pământuluĭ, numite vine și filóne metallifere, amestecată ca și ferul cu quartz, și alte materiĭ pământóse. Studiul filónelor metallifere are o mare importanță în arta minelor. La început tóte metalele aŭ fost în stare fluide prin acțiunea foculuĭ primitiv, aŭ curs prin crăpaturile pământuluĭ și maĭ târḑiŭ aŭ răcit și s'aŭ întărit. Astfel s'aŭ format vinele și filónele metallifere în cója pământuluĭ. În minele primitive arama se găsesce câte odată în stare nativă ca și aurul și argintul, cu tóte astea are trebuință d'a fi curățită, căcĭ maĭ de multe orĭ coprinde micĭ părțĭ de aur și argint. Se pare că aste treĭ metale aŭ fost topite maĭ în acelaşi timp. — Se scie însă că arama cere maĭ mult foc de cât aurul și argintul ca să se topéscă și ferul cere ăncă și maĭ mult de cât arama. Ast-fel dar metalul acesta se află între aste treĭ în privința ordineĭ topireĭ primitive, pentru că se presintă maĭ ântêiŭ ca și aurul și argintul sub forma de metal *topit*, și ca ferul sub forma de pétră metalică. Aste petre de aramă sunt în general colorate saŭ pătate de verde saŭ albastru prin acțiunea umidităţiĭ. Cea maĭ simplă descompunere a arămeĭ este cocléla care este o adevĕrată otravă și se produce prin umiditate, saŭ prin acide vegetale slabe, adică lucrurĭ acre precum:m urăturĭ, varză acră, uleiurĭ grase etc; asemenea și ferul expus la umiditate se acopere de rugină.

Minele de aramă care conțin argint, sunt maĭ comune de cât celle ce țin aur, și fiind că arama este maĭ ușóră de cât argintul s'a observat că în minele unde se află aste duoĕ metale amestecate, quantitatea argintuluĭ se măresce cu cât mergem maĭ adânc, ast-fel în cât fundul filónelor dă maĭ mult argint de cât arama și câte o dată nu dă

de cât argint, pe când la partea de sus se află numaĭ aramă. In general minele primitive de aramă sunt adesea în vecinătatea cellor de aur şi de argint, şi tóte se află în rocele primitive; dar celle de a duoa formaţiune care provin maĭ cu sémă din remăşiţele cellor d'ântêiŭ, nu sunt aşa bogate ca celle d'ântêiŭ; maĭ tot d'auna sunt amestecate cu pyrite (sulfur de fer saŭ de aramă), saŭ cu alte materiĭ streine. Este aramă şi d'a treia formaţiune care provine asemenea din remăşiţele cellor precedente.

Arama de prima formaţiune, fiind într'o stare metalică şi topită de focul primitiv, se topesce lesne la focul nostru, dar arama mineralisată care este d'a duoa formaţiune, cere maĭ mult de lucru. Fiind maĭ vechiă de cât ferul, Egypteniĭ, Greciĭ şi Romaniĭ aŭ întrebuinţat maĭ ântêiŭ arama pentru instrumente şi armele lor. Sciaŭ asemenea să dea arămeĭ óre care tărie, saŭ prin călire, saŭ amestecând'o cu cositor, zinc, aur şi argint.

Faimósa acióe din Corinth, atât de mult stimată la Greci, era o amestecătură de aramă, argint şi aur. Aciója saŭ bronzul de astăḑi este o amestecătură de aramă, cositor şi puçin antimoniŭ, şi se întrebuinţéză la facerea statuelor, clopotelor, tunurilor, s'a differitelor obiecte.

Dac'amestecăm arama cu zincul. amestecătura acésta ia o culóre galbenă şi se numesce alamă, care este maĭ puçin supusă la coclélă de cât arama.

Aurul, argintul şi arama se află adesea unite în minele primordiale şi nu se despart de cât prin maĭ multe operaţiunĭ; a rare orĭ arama se află unită cu cositorul în sinul pământuluĭ, cu tóte că minele lor sunt adesea prea vecine şi chiar superpuse, adicŏ: cositorul d'asupra arameĭ, pentru că aste duoĕ metale aŭ între dênsele affinităţĭ însemnate precum este între aramă şi fer. Aurul se amestecă cu arama şi se întrebuinţéză la facerea monedelor.

Arama este mult maĭ tare, maĭ elastică şi maĭ sonoră de cât aurul; dupŏ fer arama este care se topesce maĭ anevoe, şi are trebuinţă d'o mulţime de preparaţiunĭ dupŏ ce se scóte pênă se curăţă, adicŏ o trece printr'o mulţime de topirĭ şi curăţirĭ în vase propriĭ pentru acésta şi în stabilimente de acest nume.

Sunt duoĕ mineree însemnate alle arameĭ: una verde numită *Malachită*, ş'alta albastră numită *Azurită* (amênduoĕ sunt compuse din Acid Carbonic şi din oxyd de cuprum şi apă, şi forméză adicŏ ceea ce se numesce în Chimie carbonat de cuprum hydratat).

Malachita are o colóre verde curat, cristallisă în prisme rhomboidale drepte, se găsesce în minele din munţi Urali şi 'n Siberia şi se întrebuinţéză la facerea vaselor de lux.

Azurita are culóre albastru ceresc, cristallisă în prime oblice; adessea este maĭ mult saŭ maĭ pucin amestecată cu materiĭ pămentóse şi se numesce une orĭ *piatra din Armeniu.*

Ceĭ vechĭ dupŏ cum am ḑis, n'aŭ întrebuinţat maĭ întêiŭ de cât aramă de prima formaţiune care se reduce în metal de la ântêia topire, şi pe urmă aŭ întrebuinţat arama de ultima formaţiune; dar minele de pyrite de aramă n'aŭ fost lucrate cu succes de cât în timpiĭ din urmă, adicŏ; mult maĭ târḑiŭ de cât minele de fer, care de şi anevoe a se reduce în metal, sunt cu tóte astea mult maĭ pucin de cât aste mine pyritóse de aramă Sunt o mulţime de mine de aramă în vechiul şi nuoul conţinent.

In Europa sunt în Ungaria, Polonia, Germania, Francia, Anglia; în Danemarka în Suedia sunt maĭ nenumeróse şi în abundanţă, în Norvegia, Islanda, Japonia, insulele Archipelaguluĭ, precum şi în ţérra nóstră, la Baia de aramă unde începuse altă dată a se exploata cu óre-care activitate.

In Asia se află în Persia, Japonia, China, Siberia. La Kamtschatka din timpiĭ ceĭ maĭ vechĭ, locuitori eraŭ aşa de sĕlbaticĭ ca şi aceia din America septentrională; acolo âncŏ se află arama nativă în mase marĭ saŭ fărămăturĭ, şi una din insulile de lângŏ Bering unde acest metal se găsesce în bucăţĭ marĭ pe ţermurĭ a luat numele de *Insula de aramă.*

In Africa se găsesc mine de aramă primitivă în Barbaria și în Maroco, în munții din Insula capuluĭ Verde, în Guinea și în țerrile Hottentoților. Se scie că Negri din Africa aŭ avut din timpurile cele maĭ depărtate instrumente de aramă. Dar maĭ cu sémă în continentul nuoŭ, prin regiunile nelocuite se află un mare numĕr de mine de aramă de prima formațiune; se găsesc în maĭ multe locurĭ în America septemtrională bloce de aramă nativă maĭ curată, și se va găsi cu cât ómeni vor popula aceste deserte; pretutindenĭ a început a expólta mine de aramă de prima formațiune care sunt maĭ lesne de topit.

Iată ce raportă un martor judicios în privința acésta:

„Intr'un munte la 12 leghe de Pampas Paraguay s'a descoperit nisce mine de aramă așa „de singularĭĭ, unde s'aŭ vĕdut bloce de maĭ mult „de o sută cântare; astă aramă este așa de curată, în cât dintr'o singură bucată aŭ făcut șése „tunurĭ de campanie cu, calibru de câte 3 oca car„tice fie-care, tot într'acest munte de aramă sunt „și petre amestecate cu aramă."

In vecinătatea orașuluĭ Coquimbo din Chili minele de aramă sunt în maĭ mare numĕr, și sunt așa de abundante în cât una singură, cu tóte că exploatată de mult timp, dă ancŏ astă-dĭ tótă arama ce se consumă în Chili și în Peru.

Sunt ancŏ multe alte mine de aramă la Carabaya, la Copiago, St. Domingo, Canada și maĭ cu sémă în Mexic, de unde se scóte cea maĭ mare quantitate de aramă întrebuințată în Europa. In gravura nóstră se arată exploatarea unor mine însemnate de aramă de la Corocoro în America. *A.*

— D. Stăncescu, membru al Atheneuluĭ român și profesor la schóla de Bele-Arte, va începe un curs de *Esthetică* și istoria artelor, lunea viitóre 15 Noembre într'una din sallele Academieĭ. Va face regulat acest curs de treĭ orĭ pe septămână.

— Aflăm cu plăcere că D. Grig. Vulturescu va începe în Bucurescĭ un jurnal litterariŭ la care sperăm că va lua parte maĭ mulțĭ din membri Atheneuluĭ din secțiunea litterilor.

In asemenea condițiĭ, și cunoscênd talentul și activitatea juneluĭ redactor, nu ne îndoim despre succesul acestuĭ jurnal. Iĭ urăm numaĭ o durată îndelungată și . . . un numĕr *onest* de abonațĭ . . . abonațĭ care plătesc. Se priimesc abonamente și la Redacția "*Natureĭ*".

— Chemăm atenția tutulor familliilor asupra interesanteĭ și instructiveĭ publicațiĭ periodice întitulată: *Mama și Copilul* subt redacția D-neĭ Rossetti.

N'avem trebuință a insista asupra importanțeĭ și utilitățiĭ uneĭ asemenea publicațiĭ pentru tóte mumele de famillie ce se ocupă de instrucția și educația copiilor lor.

ANUNȚIŬ.

DD-ni abonațĭ aĭ Natureĭ, cari vor avea dorința d'a continui abonamentele D-lor pe anul viitor, sunt rugațĭ a o face cunoscut redacțieĭ, *franco*, saŭ d'a dreptu, saŭ prin corespondențĭ D-lor, cel mult pênă la 15 Decembre.

Maĭ aducem aminte asemenea tutulor acellora dintre Onorabili noștri abonațĭ din districte, care pên'acum n'aŭ plătit ancŏ abonamentele D-lor, să bine-voiască a se aquita d'o așa mică datorie către Natură.

Bucurescĭ. — Typographia Stephan Rassidescu, strada Germană, Hanulŭ Ghermany, No. 2.